

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL ASOCIACIJOS „A“ SKUNDO PRIEŠ KLAIPĖDOS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2020 m. gegužės 18 d. Nr. 4D-2020/2-430
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė 2020 m. kovo 30 d. gavo asociacijos „A“ (toliau vadinama ir Pareiškėja), atstovaujamos pirmininkės X (toliau vadinama – Pareiškėjos atstovė), skundą dėl Klaipėdos miesto savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administracijos tarnautojų galimai biurokratiškų veiksmų (neveikimo), kai asociacijai „A“ buvo atsisakyta suteikti prašomą informaciją, susijusią su medžių genėjimo darbus Danės skvere atlikusios įmonės darbuotojų kvalifikacija.

2. Skunde Seimo kontrolieriui Pareiškėjos atstovė nurodė:

2.1. „2020-02-27 kreipėmės į savivaldybę [pastaba: Klaipėdos miesto savivaldybės administraciją] prašydami pateikti Danės skvere medžius geninčių darbuotojų kvalifikacinius pažymėjimus, nes suabejojus atliktų darbų kokybe, kreipėmės į arboristą, kuris išsamiai surašė genėjimo klaidas ir jas pateikė savivaldybės administracijai.“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta);

2.2. „Atsakymas buvo sekantis, kad tretiesiems asmenims tokie duomenys neteikiami, nors turtas, kuriuo disponuoja ir netinkamai jį tvarko savivaldybės organizuoto viešo konkurso įmonė, yra klaipėdiečių.“

3. Pareiškėjos atstovė skunde konkretaus prašymo Seimo kontrolieriui nesuformulavo.

TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

4. Pareiškėjos atstovė kartu su skundu pateikė:

4.1. Pareiškėjos 2020 m. vasario 27 d. prašymą Savivaldybės administracijos direktoriui „Dėl Danės skvere medžių genėjimą atlikusios įmonės darbuotojų kvalifikacijos“ (kopiją), kuriame buvo nurodyta:

„2020-02-21 Danės skvere rangovo „B“ subrangovas [duomenys neskelbtini] atliko medžių genėjimą pagal skvero rekonstrukcijos projektą. Medžių lajos nepagrįstai sukeltos, nors kaip [duomenys neskelbtini] teigė, jos sukkeliamos taip, kaip nurodyta projekte. Projekte iš 155 genėjimui nurodytų medžių tik 31 medžiui reikėjo sukelti lajas. Mums išsikvietus arboristą C [asmens duomenys neskelbtini] ir išklausus jo pastabų ir rekomendacijų (jos arboristo bus raštiškai pateiktos) suabejojome atliktų darbų kokybe. Todėl prašome: pateikti nuasmenintus genėjimo darbus atlikusios

įmonės [duomenys neskelbtini] darbuotojų ir jų darbus prižiūrinčio vadovo kvalifikacinių pažymėjimų kopijas.“;

4.2. Savivaldybės administracijos direktoriaus Gintaro Neniškio pasirašytą 2020 m. kovo 20 d. raštą Nr. (4.39)-R2-811 „Dėl projekto „Danės upės krantinių rekonstrukcija ir prieigų (Danės skveras su fontanais) sutvarkymas“ medžių genėjimą atlikusios įmonės kvalifikacijos ir Danės skvero želdinių priežiūros darbų įvertinimo“ Pareiškėjai (kopiją), taip pat adresuotą ir UAB „B“, kuriame, be kita ko, buvo nurodyta:

„Atsakydami į Jūsų 2020-02-27 raštą dėl medžių genėjimą atlikusios įmonės kvalifikacijos, informuojame, kad 2020-03-16 raštu Nr. PL20-S-233 pateikė Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai genėjimo darbus atlikusio įmonės darbuotojų ir jų darbus prižiūrinčio vadovo kvalifikacinių pažymėjimų kopijas. Įmonė, kuri atliko genėjimo darbus turi reikiamą kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus.

Atkreipiame dėmesį, kad LR įstatymuose numatyta, jog tretiesiems asmenims negali būti atskleista Užsakovui pateikta informacija, kurios konfidencialumą nurodė tą informaciją pateikęs asmuo. Rangovas UAB „B“ 2020-03-16 rašte Nr. PL20-S-233 informavo, kad informacija dėl genėjimo darbus atlikusių subrangovų yra konfidenciali ir teikiama tik Užsakovui Klaipėdos miesto savivaldybės administracijai, todėl negali būti pateikta kitiems tretiesiems asmenims. Atsižvelgiant į nurodytas priežastis, informacijos apie subrangovus, atlikusius genėjimo darbus, nepateiksime. [...]“

Pastebėtina, kad Savivaldybės administracijos 2020 m. kovo 20 d. rašte Nr. (4.39)-R2-811 Pareiškėjai nebuvo nurodyta šio Savivaldybės administracijos atsakymo apskundimo tvarka.

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

5. Lietuvos Respublikos įstatymai

5.1. Seimo kontrolierių įstatymo:

„3 straipsnis. Seimo kontrolierių veiklos tikslai

Seimo kontrolierių veiklos tikslai:

1) ginti žmogaus teisę į gerą viešąjį administravimą, užtikrinantį žmogaus teises ir laisves, prižiūrėti, ar valdžios įstaigos vykdo pareigą tinkamai tarnauti žmonėms; [...]“

5.2. Viešojo administravimo įstatymo:

„2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos [...]“

14. Prašymas – su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant suteikti administracinę paslaugą, priimti administracinį sprendimą arba atlikti kitus teisės aktuose nustatytus veiksmus.

[...]

3 straipsnis. Viešojo administravimo principai

Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais:

[...]

13) **išsamumo**. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nuroydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį;

[...]

14 straipsnis. Prašymų ir skundų nagrinėjimas [...]“

1. Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės tvirtina Vyriausybė. [...]“

5.3. Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo:

„15 straipsnis. Atsisakymas pateikti dokumentus

1. Institucija atsisako pateikti pareiškėjui dokumentus, jeigu:
  - 1) tas pats pareiškėjas pakartotinai prašo tų pačių dokumentų, kurie jam jau buvo pateikti;
  - 2) prašomi dokumentai yra paskelbti institucijos interneto svetainėje, visuomenės informavimo priemonėse, taip pat naudojant elektronines priemones; tokiu atveju per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo institucijoje dienos pareiškėjui nurodomas jų paskelbimo šaltinis;
  - 3) pagal pareiškėjo prašymą reikėtų specialiai adaptuoti, apdoroti ar kitaip perdirbti dokumentus ir tai būtų susiję su neproporcingai didelėmis darbo ir laiko sąnaudomis;
  - 4) šio įstatymo 12 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka paprašius patikslinti ir (ar) papildyti prašymą, pareiškėjas jo nepatiksina arba patikslinto prašymo turinys yra nekonkretus;
  - 5) institucija prašomų dokumentų tvarkymą nutraukė pasikeitus institucijos funkcijoms;
  - 6) nėra galimybės nustatyti pareiškėjo tapatumo;
  - 7) pareiškėjas kreipiasi dėl dokumentų, kurių teikimui šio įstatymo nuostatos netaikomos šio įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais.

[...]

22 straipsnis. Pareiškėjo teisė apskųsti institucijos veiksmus

Pareiškėjas turi teisę apskųsti institucijos veiksmą ar neveikimą, susijusį su šiame įstatyme nustatytos informacijos teikimu ir dokumentų teikimu pakartotinai naudoti, Lietuvos administracinių ginčų komisijai Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo nustatyta tvarka arba administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

5.4. Civilinio kodekso:

„6.644 straipsnis. Rangos sutarties samprata

1. Rangos sutartimi viena šalis (rangovas) įsipareigoja atlikti tam tikrą darbą savo rizika pagal kitos šalies (užsakovo) užduotį ir perduoti šio darbo rezultatą užsakovui, o užsakovas įsipareigoja atliktą darbą priimti ir už jį sumokėti.

2. Šio skirsnio normų nustatytos taisyklės atitinkamai taikomos atskiroms rangos rūšims (buitinė ranga, statybos ranga ir kt.), jeigu ko kita nenustato kitų šio skyriaus skirsnių normos.

3. Rangovo ir užsakovo nesieja pavaldumo ar kitokie priklausymo santykiai.

[...]

6.669 straipsnis. Šalių konfidencialumo pareiga

Jeigu šalis, vykdydama rangos sutartį, gavo iš kitos šalies informaciją, esančią komercine paslaptimi, arba kitokią sutartyje numatytą konfidencialią informaciją, tai ji neturi teisės suteikti šios informacijos tretiesiems asmenims be kitos šalies sutikimo.“

6. Kiti teisės aktai

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 (aktuali Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. lapkričio 23 d. nutarimo Nr. 933 redakcija) patvirtintose Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėse (toliau – Taisyklės) numatyta:

„35. Atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį:

[...]

35.2. į prašymą pateikti institucijos turimą informaciją atsakoma pateikiant prašomą informaciją Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nustatyta tvarka arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys;

[...]

38. **Atsakyme, kuriame nurodomos atsisakymo suteikti prašomą administracinę paslaugą, informaciją, priimti administracinį sprendimą priežastys, arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo ar jo atstovas turi būti**

informuojamas apie tokio atsakymo apskundimo tvarką, nurodant institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-aus) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas. [...]“

7. Teismų praktika

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2008 m. liepos 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁵⁶-385/2008:

„[...] Valstybė ir savivaldybės, kaip viešieji asmenys, per tam tikras institucijas vykdo dvejopas funkcijas. Be tam tikrų valdžios, t. y. viešojo administravimo, funkcijų, tiek valstybė, tiek savivaldybės vykdo ir ūkinę - komercinę veiklą, dalyvauja civiliniuose teisiniuose santykiuose kaip civilinių teisinių santykių subjektai. Dalyvaudamos šiuose santykiuose, valstybė ar savivaldybės atlieka veiksmus, priima sprendimus, kurie vertintini kaip juridiniai faktai, sukuriantys, pakeičiantys ar panaikinantys tam tikrus civilinius teisinius santykius (subjektines civilines teises bei pareigas). **Viešojo administravimo institucijų veikla, šioms institucijoms dalyvaujant civiliniuose teisiniuose santykiuose, negali būti pripažinta viešuoju administravimu.** Administravimo institucija tokiu atveju veikia ne kaip viešojo administravimo subjektas, o kaip civilinių teisinių santykių subjektas ir jos priimti aktai (atlikti veiksmai), dalyvaujant tokiuose santykiuose, nepakeičia tų santykių pobūdžio.“

Tyrimo išvados

8. Vadovaudamasi Seimo kontrolierių įstatyme įtvirtintu Seimo kontrolierių veiklos tikslu (pažymos 5.1 punktas), Seimo kontrolierė ši Pareiškėjos skundą vertina asmenų teisės gauti informaciją iš viešojo administravimo subjektų aspektu. Todėl nagrinėjamu atveju analizuotinos šios svarbiausios faktinės aplinkybės:

8.1. kaip matyti iš Pareiškėjos 2020 m. vasario 27 d. kreipimosi į Savivaldybės administraciją turinio (pažymos 4.1 punktas), minėtasis Pareiškėjos kreipimasis laikytinas prašymu dėl informacijos suteikimo, kuris Savivaldybės administracijoje turėjo būti nagrinėjamas ir atsakymas į jį teikiamas pagal Taisyklių (pažymos 6 punktas) ir Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo (pažymos 5.3 punktas) nuostatas. Vertinant Savivaldybės administracijos 2020 m. kovo 20 d. pateiktą atsakymą Pareiškėjai (pažymos 4.2 punktas), darytina išvada, jog Savivaldybės administracija nurodė Pareiškėjai jos prašytos informacijos (dėl medžių genėjimą atlikusios įmonės darbuotojų kvalifikacijos) nepateikimo priežastį, tačiau, Seimo kontrolierės nuomone, tai padarė nesivadovaujant Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintu *išsamumo principu*, kuris įpareigoja viešojo administravimo subjektą atsakyti į asmens prašymą ar skundą aiškiai ir argumentuotai (pažymos 5.2 punktas). Seimo kontrolierės įsitikinimu, viešojo administravimo institucijos savo atsakymuose pareiškėjams privalo vengti abstrakčių frazių bei konkrečiomis teisės aktų nuostatomis nepagrįstos argumentacijos, nes tai gali sąlygoti pareiškėjų įsitikinimą dėl galimai neteisėtos valstybės ar savivaldybės institucijos (įstaigos) pozicijos tam tikru klausimu. Atsižvelgiant į tai, Seimo kontrolierė pastebi, kad Savivaldybės administracijos atsakyme Pareiškėjai (pažymos 4.2 punktas) nenurodžius konkretaus teisės akto nuostatų dėl konfidencialios informacijos neatskleidimo, kuriomis remdamasi Savivaldybės administracija atsisakė Pareiškėjai pateikti jos prašomą informaciją, laikytina, jog Savivaldybės administracijos atsakymas šiuo aspektu buvo neišsamus ir teisiškai nepagrįstas;

8.2. taip pat būtina akcentuoti tai, jog Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo (pažymos 5.3 punktas) 15 straipsnyje numatyti institucijos atsisakymo pateikti pareiškėjui dokumentus pagrindai, o minėtojo įstatymo 22 straipsnyje įtvirtinta pareiškėjų teisė skųsti institucijos veiksma ar neveikimą, susijusį su įstatyme nustatytos informacijos teikimu. Tai svarbu tuo, jog institucijai priėmus sprendimą nesuteikti pareiškėjui jo prašomos informacijos, pareiškėjas turi būti tinkamai informuotas apie jo turimą teisę apskųsti tokį viešojo administravimo

subjekto atsisakymą. Tokiu atveju privalu vadovautis Taisyklių 38 punkto (pažymos 6 punktas) nuostata dėl institucijos pareigos savo atsakyme nurodyti pareiškėjui institucijos atsakymo apskundimo tvarką.

Remdamasi pirmiau paminėtu bei įvertinusi tyrimo metu nustatytas faktines aplinkybes, Seimo kontrolierė daro išvadą, kad Savivaldybės administracija, 2020 m. kovo 20 d. rašte Pareiškėjai nenurodydama šio skundžiamos institucijos atsakymo apskundimo tvarkos, nesivadovavo Taisyklių 38 punkto nuostata bei pažeidė Pareiškėjos teisę dėl tinkamo jos informavimo;

8.3. kaip galima spręsti iš Pareiškėjos prašymo Savivaldybės administracijai (pažymos 4.1 punktas) bei skundo Seimo kontrolieriui (pažymos 2.1 punktas) turinio, pagrindiniu Pareiškėjos siekiu yra (buvo) informacijos iš Savivaldybės administracijos apie Danės skvere medžių genėjimą atlikusios įmonės darbuotojų ir jų darbus prižiūrėjusio vadovo kvalifikaciją gavimas. Tačiau tenka konstatuoti, kad Pareiškėjai aktualios informacijos gavimas šiuo konkrečiu atveju yra apribotas, nes, kaip teigė ir savo atsakyme Pareiškėjai nurodė Savivaldybės administracija, tokia informacija nagrinėjama atveju laikytina konfidencialia (pažymos 4.2 punktas). Nors savo atsakyme Pareiškėjai Savivaldybės administracija to aiškiai nenurodė, tačiau akcentuotina tai, kad tarp UAB „B“ ir subrangovo (-ų) egzistavę civiliniai teisiniai santykiai ir su juo (-ais) susijusi tam tikra informacija, remiantis Civilinio kodekso XXXIII skyriaus nuostatomis, reglamentuojančiomis rangos santykius (pažymos 5.4 punktas), sutarties pagrindu gali būti laikoma konfidencialia. Teigtina, kad būtent tuo pagrindu Savivaldybės administracija nagrinėjama atveju atsisakė pateikti Pareiškėjai jos prašomą informaciją. Atsižvelgdama į tai, Seimo kontrolierė pabrėžia, kad įgyvendindama Danės upės krantinių rekonstrukcijos ir prieigų (Danės skveras su fontanais) sutvarkymo projektą Savivaldybės administracija su darbus atliekančiais rangovais dalyvauja civiliniuose teisiniuose santykiuose, o tokiais atvejais, kaip konstatuotina remiantis teismų praktika, Savivaldybės administracija veikia ne kaip viešojo administravimo subjektas (pažymos 7 punktas) ir todėl privalo įgyvendinti ne tik savo subjekto civilines teises, bet ir pareigas. Remiantis Savivaldybės administracijos rašte Pareiškėjai nurodyta informacija, skundžiama institucija dėl Pareiškėjos prašytos informacijos kreipėsi į rangovą UAB „B“ (pažymos 4.2 punktas), gavusi ją įvertino, tačiau, saistoma civilinių teisių santykių pagrindu turimos pareigos neatskleisti tretiesiems asmenims konfidencialios informacijos be kitos šalies sutikimo, negalėjo jos Pareiškėjai pateikti dėl UAB „B“ nurodyto pagrindo, t. y. informacijos konfidencialumo.

Pabrėžtina tai, kad tam tikros informacijos priskyrimo / nepriskyrimo konfidencialiai nustatymas yra priskirtas teismų kompetencijai, todėl Seimo kontrolierė negali vertinti, ar Danės upės krantinių rekonstrukcijos ir prieigų (Danės skveras su fontanais) sutvarkymo projekto rangovo nurodyta informacija dėl subrangovo darbuotojų turimos kvalifikacijos tikrai laikytina konfidencialia. Atsižvelgiant į tai konstatuotina, kad Pareiškėjai aktualios informacijos pateikimas būtų galimas tik tuo atveju, jei konfidencialia laikoma informacija teisme būtų pripažinta neturinti konfidencialumo požymių.

9. Remiantis išdėstytu, Seimo kontrolierė konstatuoja, kad Savivaldybės administracijos veiksmai, kai Pareiškėjai pateiktas atsakymas nebuvo pagrįstas konkrečiomis teisės aktų nuostatomis ir jame nebuvo nurodyta skundžiamos institucijos apskundimo tvarka, pažeidė Pareiškėjos teisę į gerą viešąjį administravimą, todėl Pareiškėjos skundas pripažintinas pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

10. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia:

asociacijos „A“ skundą dėl Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos tarnautojų veiksmų (neveikimo) pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

11. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė **Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos direktoriui Gintarui Neniškiui** rekomenduoja:

11.1. įpareigoti atsakingus Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos tarnautojus nedelsiant pateikti Pareiškėjai išsamų ir teisės aktų nuostatas atitinkantį Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos atsakymą į Pareiškėjos 2020 m. vasario 27 d. kreipimąsi;

11.2. aptarti skundo tyrimo metu nustatytas ir šioje pažymoje nurodytas aplinkybes su Pareiškėjos prašymą nagrinėjusiais Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos tarnautojais, atkreipiant jų dėmesį į buvusį asmens teisės į tinkamą viešąjį administravimą pažeidimo atvejį;

11.3. imtis veiksmų užtikrinant, kad ateityje Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos panašūs atvejai nepasikartotų.

Primename, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta, jog informacija apie siūlymų (rekomendacijų) išnagrinėjimą Seimo kontrolieriui turi būti pateikiama nedelsiant priėmus sprendimus dėl priemonių, kurių bus imamasi, atsižvelgiant į Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją), **bet ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.**

Seimo kontrolierė

Milda Vainiutė